
n Vingeroefening

n verhaal ien t Grunnegers deur Bè Kuipers

n Zulvergries fertuut mos t worden. Scholderhoog en jenteg van vörm en lien. Veur haalfschaid ien grond zonken. Ien goten aluminium. Aigelk was t haildaal gain fertuut, apperoat of ding. t Was n 'utilitair object'! Ontworpen deur n bekende architect en industrieel ontwaarper oet Amsterdam.

Van stond ofaan wer dij architect deur onze technische vaklu haildaal ondersnijd mit regels, veurschriften en aaisen. En hail veul òn-meugelkheden. Mor architect, t laange griezende hoar artestiekerg tot op scholders en mit n roege trui aan, laagde der mor wat om.

Hai keek monter deur zien nijmoodse, rooie brilmontuur en verweerde hom smui tegen ale beswoaren. Ik bewonderde hom. Hai haar waaineg ontzag veur dizze vaklu, dij hom aingoal achterdochteg bekeken en dij haildaal gain ferduutsie ien t project haren.

Dij technische vaklu, netjes ien t pak en strik veur, paardie striedveerdeg ien blode boezeroen, zaten ien slagorde aan toaveltjes ien zoal. Mien boas as veurzidder van dizze waarkploug en ik as siktoares zaten aan weerskanten van architect aan n laange toavel tegenover heur.

Dij collegoa's waren slim mistraauwend over zo'n revolutionair ontwerp en wollen veur nij-e ideeën van architect wotterdichte oplözzens en woarbörgeren veur nut, noodzoek en vaai-leghaid. Ik von dat stom, dat ze nait mitdenken konden, dat ze nait ien de goaten haren wat veur biezunders hier gebeurde. Ach, zuk soort minsen zit haildaal vaastrouste ien heur denken. Vakidioten!

Architect dailde ien eerste bieainkomst van waarkploug doalek al zwierege schetsen aan ons oet van n nijmoods apperoat mit voage lienen en roege vegen woddervaarf. Hai was slim optimistisch. As t ontwerp ter ainmoal deur was, kon t ding overaal ploatst worden, volgens hom. t Zol wel wat kosten, mor din haar wie ook wat. En ien serieproductie dommit, gingen kostens vanzulf noar beneden.

En t wáás n grandioos ontwerp. n Modern, glinzend aluminium apperoat mit ofgeronde vörms. Hai haar nog net gain steert mit n krol derien, mor t leek aans wel wat op n gudeg zwientje. t Ding ston haildaal op homzulf, autonoom ien zien vörm. Net as n auto ook haildaal lös staat van zien omgeven.

Dit ding haar n stand op homzulf!

Dizze architect duurde wel wat aan, om zo'n vremd apperoat zomor - bats - midden ien n luk dörpke op t Hogeland, midden ien polder, ien n nijbaauwwiek van Stad, of alderdeegs bie snelweg hin te zetten. Gain stee zo roar, of hai zol der pazen. Of nee, hai zol náárgens pazen, hai mouk hom zulf n stee. Há, om zo'n lekker aigenwies ontwerp ien wereld te zetten, doar wol ik wel aan mitwaarken.

Dou t oetwaarken van t ontwerp goud en wel op glee kwam, mos der droagvlak creëerd worden, zoas dat haitte. Bie hoofden van technische ofdailens van t bedrijf en ook bie ge-

mainten, mit t oog op wel-stand. Mor was hoast gainain dij der wat mit kon. t Was te vreemd, te aans en te modern. Joarenolde principes werden ienains op kop zet. Woarom kon t toch nait gewoon blieden zoas t was? Van dit ding konden allenneg mor misverstanden kommen en meschain wel ongelukken.

Ien tied vergoaderde projectgroep mor aal deur, moandenlaank. Alternetieven bedenken, bezunegens deurvoeren en onderling nkander beïenvlouden. En ook achterban van monteurs, waarkveurberaaiders en opzichters, mos heurd worden zee t projectprotocol, bie elk aanpaasd ontwaarp weer vannijs. t Klassieke poldermodel. Moien dokter, wat heb wie wat ofproat mit nkander. En ik heb t apmoal opschreven, mappen vol.

En op n duur laag der din toch wat op toavel dat hail ien de verte n luk beetje op t oorspronkelke idee leek. Mor nait meer haalf ien grond, dat gaaf toch teveul perblemen mit grondwoder. En ook gain gebogen lienen meer, gewoon recht en strak. En haildaál nait meer ien goten aluminium, want dat wer veul en veul te duur.

Gewoon van beton, mit n aluminium deurke, dat nog aal. En t wer ook meer as manshoog mit n mestiekdakje, want men wol der toch ook ien kinnen. En ach, mos ook toch mor n regenpiepke aan en me-schain n luk roamke der ien mit droadglas tegen vandoalisme. En n stoupke veur t deurke en n luk ofdakje der boven...

Architect, eerst nog gaistdrifteg, was stoaregaan haildaal ienpolderd. Van zien bevlogenhaid ien t be-gun was niks meer over. Al zien ideeën stötten tegen n muur van beswoaren. Elk nij ontwaarp werd deur dij technische vaklu mit veul laankdroaderg redenaaiern ofbraand, mit n beroup op veurschriften, regels en handbouken. Ik steunde architect ien vergoaderns zowat nog as ainege, bie t aanhankelke òf. Mor bie hom was t vuur der haildaal oet.

Mien boas, n jonge manager van haalfweg de dareg, pebaaierte mien enthousiasme wat te tempere en nam mie voderlek even apaart noa ofloop van n vergoadern. t Eerste ontwaarp was din wel n mooi speuldinkje, mor ale technische onderdailen, mainst van grode boetenlandse febrieken, mozzen der netuurlek aal ien pazen. En wie mozzen ons wel aan veurschriften van dij febrieken holden.

"Ho even", was mien tegenwaarpen, "as der honderden van dizze nije dingen moakt worden zellen, zoas eerder zegd is, goan febrieken heur vanzulf wel aanpazen. Dat is ja ain van principes van vrije maart, is mie altied veurholden deur dij moderne managers van ons." Mor dat zaag ik toch haildaal verkeerd. "Zo gaait dat nait ien dij wereld. En kins mor beder ook nait zukke eh... hoogdroavende versloagen moaken," zee mien boas.

"Wat nou hoogdroavend", raip ik hiester, "ik schrief gewoon op wat ter zegd wordt. En woarom hebben wie din zo'n architect oet Amsterdam aantrokken? Zukkent hebben nou ainmoal veul poewaai.

En doarbie, aal dat waark van ons, apmoal veur niks?" Mien verboazen gruide.

"Nou ja, dat is din meschain aal n beetje zo", gaaf mien boas tou. "Mor hogerop ien t bedrijf zigt men ons waark meer as n 'ideeën-experiment', n vingeroefening zeg mor. Nems t werkelk veuls te serieus op."

"Wel nou nog mooier! Dat ik mien waark tè serieus neem... Juust aal dij vaklu van ons binnen bloudserieus! Dij zetten ja aingoal hakken ien grond. Wel schut hier nou deur din?" Ik begunde franterg ien hoed te worden. Dit klopte gewoon nait.

En zo ienains was waarkploug per direct opheven. Gain ofsloeten, gain verkloaren, niks. Der is deur n hoge piet van 'Inkoop', boeten projectgroep om, kozen veur n standoardedinkje van beton, zo deur architect te loag oetrokken. t Was gain schim van t oorspronkelke idee. Wel veul gekoper.

Ik zaag dit hail nait aankommen. Ik mainde tot t leste tou dat hier wat biezunders tot stand

kwam. Mor architect zaag t fiasco zeker veul eerder ien en het zien moatregels nomen. Ach, dat soort minsen is veul lozer as ik. Ik ben ook hail nait zoakelk.

Architect heb ik nooit weer zain ien t bedrief, hai was morzo vot. Mor lestdoags zaag ik hom toch op tv ien n kunstprogram mit zien rooie bril op. Hai keek en prout net zo monter as ien t begun bie ons. Dat volkje is doar netuurlek wel aan wend, nait elke opdracht wordt wat bie-zunders. En hai zel zien traktement wel beurd hebben.

Mien collegoa's waren opgelucht. Zai konden gewoon weer deur, net as ze altied deden. Mor ik von t jammer van dij aigenwieze vörmgeven en dat moderne matrioalgebruuk. Ik haar dat wel ais ien t echt zain wild. Mog zeker nait zo wezen. Ik zat noatied nog aal mit dij brud pepierderij. Noa n poar moand heb ik boudel apmoal mor votgooid ien grode pepiercontainer. Kwam toch nait meer van pas.

Groninger verhalen online

De eerder verschenen Groninger verhalen van Bé Kuipers staan 'los' online via:

 www.contactblad.info/groningerverhalen.html
